

BÁNYÁSZ

A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlönye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó: **FAJD PÁL.**
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár 1/4 évre 80 fill. (10.000 K)

Egyes szám ára 16 fillér. (2000 K.)

A küzdelem a bér-redukció ellen.

Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy a pécsvidéki bányakerületben 10—20 százalékkal levonták a munkabéreket. Ebben a kérdésben a komlói kincstári bányamunkások május 8-iki alakuló gyűlésükön erőiesen állást foglaltak a bérredukció ellen, felkérték szövetségünk központi titkárságát, hogy ebben a kérdésben lépjen érintkezésbe a bánya felettes hatóságával és igyekezzen a 20 százalékos levonást visszavonatni s a már levont keresetet április 1-től visszamenőleg kifizettetni.

Szövetségünk központi titkársága készséggel vállalkozott ezen súlyos sérelemnek az orvoslására és azonnal eljuttatta a munkásság kívánságát a bánya felettes hatóságához. Tárgyalások indultak meg, amely tárgyalások még a mai napig is folyamatban vannak, reméljük azonban, hogy rövidesen sikerrel befejezhetjük.

A tárgyalás folyamata alatt eljutottunk odáig, hogy 10 százalékot ajánlottak fel, de szövetségünk titkársága a 10 százalék megadását nem tartotta a munkásságra nézve kielégítőnek és ezért ragaszkodott a teljes 20 százalék kifizetéséhez.

Nagyon furcsának találjuk, hogy a kincstár a levont 20 százalék helyett csak 10 százalékot akar vissza adni és 10 százalékot továbbra is levonásba kíván tartani. Ennek az egész dolognak nagyon DGT íze van, mert itt látjuk, hogy a DGT közbe járt a kincstárnál, hogy csak 10 százalékot adjanak vissza, mert ezzel arányban lesznek a DGT telepein levő keresetekkel. — Ugyanis a DGT szintén azok közé tartozik, akik a bérekből 10 százalékot levontak.

Hangsúlyozzuk, a kincstárnak nem állhat érdekében, sőt egyenesen kötelessége, hogy az ilyen közbenjárásokat ne vegye tekintetbe, mert ezáltal a tőke a kincstárt állítja oda, mint olyant, aki előljár a bérek levonásában. Nem fogunk megelégedni fél intézkedésekkel, a munkásságnak egész iniézkedésre van szüksége és ehhez ragaszkodik.

Jellemző, hogy ebben hány felé kell folytatni a harcot, egyrészt a kincstárral szemben, ugyancsak a vállalatokkal szemben és ami a legmegbot-

ránkoztatóbb, az úgynevezett munkásvezetőkkel, — akik féltékenységből igyekeznek szövetségünk erőies közbenjárását elgáncsolni. Azt kérdezzük Peyer, Bertrand és a társaitól, vajjon összeegyeztethetőnek tartják-e lelkiismeretükkel, hogy a munkásság ezen jogos kérelmének a sikeres elintézését hátráltatják.

Ebből látható, hogy nekik nem fontos az, hogy sok száz és ezer munkás, asszony és gyermek egy nagyobb falat kenyérhez jusson. Nekik nem fáj az, hogy a munkásságnak nélkülözniök kell, mert ők nem érzik a nélkülözést. A munkásság azonban már tisztában van velük, elfordul tőlük és megy a maga útján előre, nem hagyja magát hátráltatni, minden gáncsolás és piszkolódás ellenére feltartóztathatatlanul küzd a jobb megélhetésért és nem enged magától apró politikai koncessziók ellenében küzdelmük eredményétől elútni.

Erről tettek tanubizonyságot a bányamunkások legutóbb Komlón és Mecsekszabolcson is, ahol megmondották nekik, hogy hiába való minden erőlködésük, ők már befejezték dicstelen életüket. A munkásság pedig rendületlenül ragaszkodik követeléseinek teljesítéséhez, ennek érdekében folytatják harcaikat.

Ezt vegyék tudomásul úgy a kincstári, mint a magánvállalatok vezetői is. Nem hagyjuk magunkat a munkásság súlyos sérelmeinek az elintézésétől elútni.

Akinek a háza ég, tűzoltóért kiabál.

A Peyerék hivatalos közlönye hasábas cikkeiben próbálja eltüntetni, vagy olvasói előtt valamiképen takargatni a szövetségünk térfoglalását az egész ország területén. A megszokott piszkolódásaival förmedt ránk legutóbbi számában, tücsköt, bogarat kiabálva igyekszik a munkástársak figyelmét elterelni a szövetségünk iránt való érdeklődésétől. Persze a folyton és folyton megismétlődő számárságokon kívül egyebet nem tud írni, mint hogy Csókaékat a salgótarjáni munkásság már cserben hagyta és hogy Komlón, meg a többi bányatelepeken mindenütt elzavarják az ott megjelenő szaktársakat. Ezeket a buta maszlagokat talán még beadhatják azon telep munkásainak, akik nincsenek meggyőződve szövetségünk által

kifejtett programjáról, de semmiesetre sem befolyásolhatják azon telep munkástársait, ahol már helycsoportjainkat felállítottuk és a munkásság érdekében a Peyerék piszkolódásai helyett komoly és elszánt küzdelem folyik a munkásság gazdasági egységes frontjának a helyreállításáért és a gazdasági fejlődés megindításáért.

A legutóbb a komlói helycsoportunk alakulásával kapcsolatosan rohannak ki ellenünk, a kirohanásuk a szokáshoz képest nem lep meg bennünket, de nem is érdekelnek, mert minden józan gondolkozású ember tisztában lehetett azzal, hogy ha megkezdjük az országos agitációt és már eredményeket is produkálunk, újabb kirohanások lavínja indul meg, de nem is lehet az másképp, mert az, akinek a háza ég, annak vizet kell hordania és a lángokban lévő épületből meg kell menteni, ami még megmenthető. Hát így vagyunk mi Peyer elvtársakkal is, ég az a ház, amelyet elfelejtett kellő időben bebiztosítani és most, amikor már látja, hogy a súlyos mulasztásokból mennyi kellemetlensége és anyagi vesztesége keletkezett, kigyót, békát kiabál össze. Mert nagyon jól tudja, hogy mindez nem használ semmit, de hogy munkástársai és általában mindenki előtt a súlyos mulasztást takargassa, írja rólunk, hogy hiszen az az erőlködés, amelyet szövetségünk kifejt kudarc és semmi egyéb. Arra vagyunk kíváncsiak, vajon mit fognak írni, amikor már az egész ország bányamunkásai előtt közismert lesz szövetségünk térfoglalása, amikor már a szokott maszlagot senkinek sem lehet beadni.

De különben is, ha szövetségünk annyira tehetetlen a munkásság között, mint ahogyan azt Peyer hivatalosában elmondta, akkor mi a fészkesfenének pazarolja azt a drága sok papírost és nyomdafestéket állandóan céltalanul, valahogy nem stimmel Peyerék állítása, mert, ha igaz volna amit Peyerék állítanak, akkor egészen biztos, hogy nem foglalkoznának olyan gyakran velünk. Hogy még tisztább legyen a kérdés, föltesszük tehát azt a kérdést is, nincs-e a munkásságnak rajtunk kívül nagyobb ellensége, mint mi vagyunk, akivel talán inkább jobban kifizetné magát foglalkozni és akitől talán a nyomorba fetregő munkásság részére több eredményt lehetne kicsikarni. Ugy látszik tehát, hogy egyelőre mégis csak mi vagyunk a Karcibácsi, de nem a munkásság legnagyobb ellensége, akitől a legjobban megvan az öreg ur ijedve. Külömben valami ilyesfélét is mond a förmedvényében, amikor meg akar bennünket vigasztalni, hogy ő ugyan elhagyta a szövetség titkári állását, de a szelleme azonban ott marad és hogy még elfog velünk banni.

Hát vegye tudomásul a diktátor ur, hogy mi már a fenyegetésétől nem félünk és ha tudná azt, hogy mennyire örülnek azok a munkástársak, azon bejelentésének, hogy a szelleme továbbra is ott marad a szövetségben, akkor egészen biztos nem kérkedne és talán egy betűt sem írta többet az ottmaradásáról. Ugy látszik a telepekre kiküldött spiclik nem egészen őszintén informálják a munkásság hangulatáról, mert különben a diktátorról sem tételiznénk fel azt a bátorságot, hogy azok előtt a munkások előtt tetsztesse magát, amely munkások már utálattal fordultak el a vezetése alatt álló szövetségtől. Vagy talán ez a bejelentés már nem is a bányamunkásoknak szól, hanem inkább azoknak a jóbarátoknak, akik a legutóbb a diszes pozícióhoz juttatták.

„A Bányamunkás” egy másik helyen beszámol a központi vezetőségi ülésről is, amelyben a közel 10 éves fáradhatatlan működésért és azokért az elért rettenetes nagy eredményekért köszönetet szavaztatott Peyer magának, amikor bucsuzásra került a sor, akkor megígéri, hogy a jövőben abban a szellemben fog a bányamunkások érdekeiért dolgozni, amely szellemben idáig dolgozott és szívén fogja hordani a bányamunkások sorsát. Mi nem tudjuk, hogy jól-e, de önkénytelenül úgy éreztük Karcsibácsinak ezt a bucsubeszédjét, mind hogyha a jövőben is erszényében fogja hordani a bányamunkások filléreit úgy mint eddig. Ne haragudjon Karcsi bácsi, hogy ezt a sajtóhibát kijavítottuk, mert úgy érezzük, hogy Ön is erre gondolt, vagy talán ezt is mondta, csak egészen ilyen nyíltan megírni mégsem merte.

Felhántorgatja a szövetségünk központi irodájának használt helyiségeket, azt azonban elfelejti megírni, hogy ezt a központi helyiséget éppen Peyeréktől örököltük, amiből ők ugyanannyit élveztek mint amennyit mi átvettünk. Ha annyira fáj ez neki miért nem hurcolkodott ki addig, amíg kinem lett onnét pofozva. Persze nem a vállalat által, hanem a salgótarjáni munkásság által. Borzasztó fáj Peyernek szövetségünk alkalmazottainak létszáma is, valamint az alapszabályokban lefektetett azon szabályok, amelyek a tisztviselők illetményeit szabályozzák. Hát ha kíváncsi ökegyelmessége a tisztviselőink fizetésére, illetve a jövedelmi forrásaikra, az sem áll érdekünkben eltitkolni, megnyugtathatjuk, hogy az 5 főből álló szövetségi alkalmazottaink beleértve a kerületi titkárságokat is, összesen nem élveznek akkora fizetést, mint Peyer Károly egyedül.

Lehet, hogy nem is érdemelnek annyit, mert hazudni, olyan cifrán, mint ahogy Peyer tud, együttvéve mind az öten sem tudnak. A szövetségünk jövedelmi forrásáról hű képet ad lapunk ez év január 15-iki száma, amelyben a múlt év 3 hónapi működésünkről számoltunk be, ha tehát ezt Karcsi bácsi nem olvasta el, nem tehetünk róla. Egyebekben Peyer még mindig adós már a több ízben hozzá intézett kérdésekre való felelésben, amíg valaki a saját maga ügyeit nem rendezte, ne avatkozzon a máséba. Vagy talán azt hiszi, hogy a munkásság már elfelejtette, hogy egy egész csomó feladott kérdésre elfelejtett felelni.

Szövetségünk titkárával van fölakadva, úgy, mint mindig a munkahelyen való váltást illetően, ezen ép úgy nem csodálkozunk mint a többi ostobaságain, mert amit Peyer állít azt nagyon jól tudja, hogy egy szó sem igaz, mert annak idején a választott bíróság előtt Peyer ezen piszkolódásai tanuk által megcáfolást nyert, de különben Peyer Ká-

rolly a választott bíróság egyik tagjának kérésére kijelentette, hogy Csóka Vendel a munkás mozgalomban korrekt, minden tekintetben megfelelő vezető embernek ismeri és a szövetség vezetését nyugodt lelkiismerettel reábizná. Ezen kijelentését Peyer már nem tagadhatja le, mint ahogyan azt más esetekben szokta, mert ezt a választott bírósági tagok előtt tette, amelyet gyorsírás alapján jegyzőkönyvbe foglalt és amely szó szerinti szövegében Csóka szaktárs kezeiben van. De különben is, ha Peyer ezen állításai igazak, akkor miért nem hangoztatta addig, amíg Csóka szaktárs a szövetség alkalmazásában volt.

Egyebekben alább teljes egészében közöljük a választott bíróság határozatát, amelyet Peyer annakidején, dacára a központi vezetőség utasításának elfelejtett leköszölni. Amely tisztán és minden félreértést kizárólag megállapítja, hogy Csóka szaktárs az ellene hozott vádak alól teljesen tisztázta magát, míg a rágalmozóit a választott bíróság megróta. Így néz ki tehát Peyernek a kétségbeesett orditozása, lelkiismeretlen hazudozása, amikor már látja, hogy az eddigi erőlködése, hazudozása ellenére szövetségünk feltartóztatlanul megy előre az egész ország területén. Nem egy esetben irtuk már meg, hogy kár minden benzinért, mert a hajó, amely léket kapott már 1922-ben, el fog süllyedni, még akkor is, ha Peyer és meghitt hű csatlósai tovább hazudoznak is.

Határozat:

A választott bíróság meghallgatta Fodor József panaszost és Csóka Vendel panaszolt elvtársakat. Felolvasta a választott bírósághoz intézett beadványokat, Fodor elvtársnak a választott bírósághoz intézett memorandumát és a felügyelőbizottság jegyzőkönyveit. Felolvasta Ocskovszky János elvtársnak és Drégely Lajosné elvtársnőnek írásbeli tanuvallomását.

Meghallgatta Peyer Károly elvtárs, Frank József, Gombos Pál elvtárs és Oravec János elvtárs tanuvallomásait.

Megállapította, hogy a tanuvallomások és az elhangzott vádakra vonatkozólag olyan konkrétumokat nem tartalmaznak, amely mellett módjában lett volna a választott bíróságnak a bűnösséget kimondani.

Megállapította a vál. bíróság, hogy nem igazolódott be annak a vádnak bizonyossága sem, amely szerint Csóka elvtárs Gombos elvtársnak azt mondta volna, hogy „az egész országban így van, tehát Tatabánya sem tehet kivételt”, mert Gombos elvtárs szerint ez a kijelentés Frank elvtárs szobájában történt és Frank elvtárs tanuvallomása szerint ilyen kijelentést nem hallott.

A választott bíróságnak az a véleménye, hogy a vádak hallomáson alapulnak és hogy Fodor elvtársat félre vezették. A választott bíróság nem tartja elfogadhatónak azt, amit a vállalati igazgatók mondanak, mert a tőkét képviselő vállalati igazgatóknak, mint a tőke képviselőinek érdeke, hogy a munkásság vezetői és a szakszervezeti tagok között minél inkább sziták az ellentéteket.

Az a tény, hogy Csóka elvtárs Tatabányán a legtöbb esetben leszerelő munkát végzett, nem igazolja Csóka elvtársnak a megbízhatatlanságát, mert a gazdasági harcnál mindig az erőviszonyok veendő figyelembe és a szakszervezeti vezetőknek kötelességük, hogy az erőviszonyok, ha a munkásság hátrányaira szolgálnak, a munkásságot káros ballépésektől megvédeni és őket e tekintetben felvilágosítani.

Perdöntőnek találta a választott bíróság Peyer

elvtársnak a tanuvallomását, mely szerint terhelőt mondani nem tud. A választott bíróság azonban tartozik figyelemzettel mindazokat, akiket illet, hogy kijelentéseiknél mindenütt legyenek óvatosság, nehogy azok félremagyarázása, vagy meg nem értése következtében hasonló és a szervezeti életre, a munkásság gazdasági érdekvédelmére károk származzanak.

1. Mindezeknél fogva a választott bíróság öt szóval egy szavazat ellenében kimondja, hogy a Csóka Vendel elvtárs ellen felhozott vádak alapítatlanoknak, rosszhiszeműeknek találta és hogy a központi szövetség a jövőben olyan zavaroktól, amelyek a szövetség munkáját hátráltatják, mentesüljön, javasolja a központi vezetőségnek, hogy Fodor József elvtársat a központi irodából helyezze el valamelyik csoport titkári állásába, ilyenként megjelölő Tatabányát vagy Borsodot.

2. Czuczuli Lőrincz vádjait illetően a választott bíróság megállapítja a rosszhiszeműséget, mert az 1919. év óta tartogatott és bizonyosságot nem nyert vádakkal csak most, a vádak halmozása idején jött elő és mert Gombos elvtárs tanuvallomásából is kitűnik, hogy nevezett állandóan igyekszik adatokat gyűjteni Csóka elvtárs ellen, de alapítatlanoknak tartja Tóth István bucoki elvtárs vádjait is és ezért a választott bíróság mindkettőjüket öt szóval egy ellenében megrója.

3. A felsőgallai csoport vezetőségének 1925. május hó 25-én kelt és Peyer elvtárhoz címzett levelét a választott bíróság áteszi a központi vezetőséghez azzal, találjon módot, hogy a csoport vezetősége kioktattassék a szervezeti fegyelemről és a demokrácián alapuló fórumok határozatainak a tiszteletéről és kötelező betartásáról.

4. A választott bíróság egyhangú határozatával megállapítja, hogy a felügyelőbizottságnak 1924. május 22-én és 23-án hozott és az elszámolásokra vonatkozó határozatát nincsen módjában felülvizsgálni és azt illetően dönteni, mert a felügyelő bizottság, mint az országos szövetségnek közgyűlés után következő legfőbb fóruma a sérelmezett tételeket jogosnak ismerte el. — Magáévé teszi a választott bíróság a felügyelő bizottságnak azt a figyelemztetését, amely a villamos költségek felszámítására, valamint a napidíjak elszámolására vonatkozik, mert nem tartja helyesnek azt, hogy ilyen összegek számíttassak fel, amelyek megtakaríthatók lettek volna.

Kelt Budapest, 1925. június 17-én.

Glázer Julia s. k.

íktvvezető.

Gál Benő s. k.

elnök.

Jellinek Ferenc s. k., Meyer Ádám s. k., Csernák Gáspár s. k., Pinkusz Ernő s. k., Menczel András s. k., Tóth István s. k. választott bírósági tagok.

Tehát a választott bíróság határozatából világosan megállapítható, hogy amit helytelennek tartott azt is leszögezte a választott bírósági határozat 4. pontjában foglalt kitétel, amely nemcsak Csókára, hanem általában figyelemztetés a szövetség összes alkalmazottaira, de leginkább Peyerre, mint a szövetség titkárára.

Temetkezési segélyt léptet életbe a társulat.

Lapunk zártakor kapjuk a hírt, hogy a bányatársulat társépítési osztálya elkészült a már régen tervezett temetkezési segély tervezetével, amely június 1-ével életbe lép, amennyiben a f. hó 3-án tartandó társépítési választmányi ülés a napirendre kerülő javaslatot elfogadná. A tervezet részleteit egyelőre nem közölhetjük, mert lehetséges, hogy a társépítési választmánya azon még módosításokat eszközöl, tehát lapunk legközelebbi számában részletesen ismertetni fogjuk a salgótarjáni szaktársakkal, az őket érdeklő részleteket.

Helyicsoport alakítás Mecsekszabolcson.

A magyarországi bányavidékek egyik legnagyobb bányatelepe, Mecsekszabolcs bányamunkássága alakította meg folyó évi május hó 22-én délután a Magyarországi Bányamunkások Gazdasági Szövetségének helyicsoportját.

A mecsekszabolcsi bányamunkások már türelmetlenül várták ezt a vasárnapot, amikor megalakíthatták a helyicsoportot. Már hetek óta folyt az agitáció a legmeglepőbb eredménnyel úgy, hogy a központi vezetőség elhatározta a helyicsoport megalakítását, egyben utasította a központi titkárságot is, hogy tegye meg az előkészületeket és amikor az ügy megérett, alakítsa meg a helyicsoportot.

A központi titkárság kiküldte Batta Gyula szaktársat Pécs vidékére azzal az utasítással, hogy vizsgálja meg a helyzetet és készítse elő az alakuló gyűlést. A kiszállás azután váratlan eredménnyel járt. — A munkásság lelkesedéssel fogadta a központi kiküldöttét és sürgette az alakuló gyűlést. Mikor a Peyer és Bertrand körül csoportosult egy pár ember meglátta szövetségünk kiküldöttét, rögtön jelentették megbízójuknak, Bertrandnak. Erre ő azonnal öröket állított fel azzal az utasítással, figyeljék meg és akadályozzák meg munkájában.

Ezután megindult a hajsza, minden lépésére vigyáztak, figyelték kívül beszél, kívül érintkezik, folyton a sarkában voltak. Amikor látták, hogy ezzel nem értek célra, mert a gyűlés előkészítése olyan előrehaladott állapotban van, hogy azt megakadályozni nem lehet, megfenyegették a kiküldöttünket. Ez sem használt. Azután agitációt folytattak a munkásság között, hogy ne menjenek el a gyűlésre, ez sem használt. Akkor azt híresztelték a telepen, hogy botrányba fullasztják a gyűlést. Ezzel akarták megfélemlíteni az embereket, azonban még ez sem használt.

Az egész telepen izgalmas érdeklődéssel várták a vasárnapot. Bertrandék minden nap készülődtek, a korcsmákban rendelték a liter borokat és fröccsöket. Vajon kinek a pénzén, mert a munkásság olyan helyzetben van, hogy annak nem telik liter borokra. A munkásság ezzel egy időben folytatta az agitációt a gyűlés sikere érdekében és az agitáció oly lelkesedéssel folyt, hogy a gyűlés sikere előre látható volt.

Ilyen előzmények után vasárnap délután 3 órakor a Kner-féle vendéglő külön termében Meződi György szaktárs nyitotta meg az alakuló gyűlést. A gyűlés megnyitásával egyidejűleg jelentkezett a hét folyamán és a gyűlés előtt fizetett borok hatása. Bertrandnak az élén bevonult a kis gárda a terembe és amilyen kicsi, olyan hangos volt, azt hitték, hogy most is az iskola padokba vannak és kiment a tanító a terem-ből, tehát lehet lármázni, mert ennek a kis gárdának a tagjai nagyobb részben olyanokból állt, akik még nemrég hagyták el az iskola padjait. Alig akadt éltesebb ember, mert azok már ismerik őket annyira, hogy nem ülnek fel az ugratásnak.

Ez a gárda is amikor annyira fogja ismerni őket, mint a Mecsekszabolcson és a többi telepeken dolgozó munkások, ki fog ábrándulni belőlük. Igaz, nem szeretnénk azt a szemrehányást, amit Bertrand kapott a gárdától a gyűlés után, mert látták az emberek, hogy beugratták őket. A legna-

gyobb lelketlenség a munkásság fiatal rétegeit ily módon félrevezetni.

Nem sikerült Bertrandnak az a terve sem, hogy a szövetség kiküldöttét nem engedik szóhoz jutni lármájukkal. — Amikor látta, hogy minden erőlködése hiába való, kiadta az utasítást, hogy kivonulni a terem-ből. Ezt olyan lármával akarta végrehajtani, hogy pánikot idézzon elő, azonban az ottani emberek már annyira ismerik, hogy ennek sem ülték fel úgy, hogy csak Bertrand és kis gárdája vonult ki. Ez a tumultusszerű kivonulás azután teljesen kiábrándította az embereket.

Napirendet először Batta Gyula (Salgótarján) ismertette, aki elmondotta a szövetség célját, rámutatott az okokra, ami miatt a munkásság gazdasági szervezeteit minden politikai párttól függetlenül kell. Azért, mert a munkásság gazdasági harcát állandóan politikai mezbe burkolták és a munkáltatók a hatóságok segítségével letörték a munkásság becsületes harcát. Ugyanis a különféle politikai pártok a munkásság gazdasági szervezeteiből éltek, annak dacára nem csináltak lelkiismereti kérdést abból, hogy sok ezer munkáscsaládot a gazdasági harcok letörése következtében nyomorúságba dönt.

Ezt a beszédet Bertrand és társai az ablakon keresztül hallgatták. Nagyon bosszantotta őt, hogy minden kísérlete csődöt mondott. Végső erőfeszítéssel rontott be ismét a terembe, azonban már megfogyatkozva, most már csak személyes barátai követték. Azonban az előadó ráolvasta, hogy ő is azok közé tartozik, akik amikor a munkásság bajban volt, akkor ott hagyták őket magukra úgy, hogy a legnehezebb időben ott állt a munkásság magára hagyatva, viszont mikor tiszta volt a helyzet visszajöttek és odaálltak a munkásság elé erkölcsi prédikációt tartani. A munkásság ennek hallatára ott a gyűlésen szemébe mondta Bertrandnak „Igaz, ők tudják!”, ezután zajos közbeszólások közt folyt a gyűlés.

Utána Csóka Vendel, a szövetség központi titkára fejtette ki, hogy miért volt szükséges a régi szövetségből való kiválás. Ekkor Bertrand újra kiabálni kezdett, azonban Csóka szaktárs ő vele bizonyította, hogy a volt szövetségben, amikor a tagjárságok leszállításáról volt szó, akkor nem a vezetőség határozott, hanem Peyer és egy pár hive határozta el és ezt vezetőségnek léptették elő. Ugyancsak vele bizonyította, hogy amikor a fizetések leszállításáról volt szó, akkor a szövetség összes alkalmazottai, tekintettel a szövetség súlyos anyagi helyzetére, valamennyien lemondtak fizetésük 20 százalékaról. Ugyanakkor Peyer kijelentette, hogy ő nem engedi fizetését leszálli-

tani, sőt kijelentette, ha leszállítanák a fizetését, akkor ő egy kapitalista vállalatnál helyezkedik el, mert azok többet fizetnek. Ezek azok az önzetlen emberek, akik megkövetelik a munkásságtól, hogy őket kövessék, ugyanakkor pedig Peyer a szövetségtől hét és fél millió koronát húzott, mint fizetést, emellett képviselő is volt a munkásság jóvoltából, ahol ugyancsak nem kevesebb, hanem inkább több fizetést húzott. Ezután egy tragikomédiába illő jelenet következett.

Csóka szaktárs megismételte mindazokat a vádakokat, amelyeket Bertrand a gyűlés megtartása előtt terjesztett és felszólította, hogy ismétlje meg azt a gyűlés színe előtt, amire Bertrand kijelentette, hogy nem teszi, ekkor a gyűlés hallgatósága zajosan követelte, hogy vagy ismétlje meg, vagy pedig hagyja el a helyiséget. Mivel egyiket sem volt hajlandó megtenni, felszólította őt a gyűlés hallgatósága, hogy viselkedjen tisztességesen és ne zavarja azokat, akik nyugodtan végig akarják hallgatni a gyűlést.

Ezek után a gyűlés csendben folyt tovább, ahol Csóka szaktárs bejelentette, hogy folytatjuk a harcot a bérreredukció ellen, követeljük a levont béreknek kifizetését. — Ugyancsak harcot folytatunk a nyugdíjasok szomorú helyzetének a megjavítása érdekében. Felszólította a gyűlés hallgatóságát, mondja ki a helyicsoport megalakulását. A nagy tetszéssel és Bertrandék által sürű közbeszólásokkal fogadott beszédek után kimondta a gyűlés a helyi csoport megalakulását és a helyicsoport ügyeinek az intézésével az alábbi szaktársakat bízta meg: Szabó István elnök, Nagy József II. elnök, Kovács István jegyző, Jakab Péter pénztárnok, Meződi György és Dobszai István ellenőr.

Meződi György szaktárs, a gyűlés elnökének javaslatára a Mecsekszabolcs bányatelepi munkásság üdvözlését küldi a Salgótarján vidéki bányamunkásságnak. Ezután a gyűlés a legnagyobb rendben véget ért.

Ezen gyűlés lefolyásához csak az a megjegyzésünk van, hogy nagyon rosszul állhat azoknak a szénájá, akik ilyen piszkos eszközökkel dolgoznak, pedig kár minden erőlködésért, mert a munkásság már tisztán lát és nem hagyja magát többé ugratni, elég volt.

A mecsekszabolcsi helyicsoport megalakult és megkezdte működését, folytatja a harcot a munkásság gazdasági helyzetének megjavítása érdekében. Örömmel üdvözljük az új harcosokat.

Singer varrógépek kizárólag nálunk kaphatók. Singer varrógép részvény-társ. Salgótarjánban a kath. templommal szemben.

A JELENKOR LEJÁRÓ ÉRTÉKŰ ANYAG

Eternit

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELELT LAP VÁLDOJ!
ETERNIT MUVEK HÁTSCHEN 13000 BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 33. IVAR NYERÉSE ALATT

Eláruló helyek: Bogonglück Ignác vas-, bőr- és festékárú kereskedése, Salgótarján. — Kun Testvérek épületfa és építőanyagok raktára, Kisterenye.

Taggyűlés Mátranovákon.

Mátranovái szaktársaink f. évi május hó 17-én taggyűlést tartottak, amelyet Gasparin János, helyicsoporthunk elnöke nyitott meg. — Megnyitóját Csóka Vendel szaktárs ismertette a taggyűlés célját, rámutatott a gazdasági és szociális helyzet folytonos romlására és felhívta a mátranovái munkásság figyelmét arra a gigászi küzdelemre, amely a bányatárspengztárak körül folyik, a nyugbéréseket ért súlyos sérelmek megszüntetéseért.

Megvilágította a munkásság előtt a szervezetünk kitűzött céljait és felhívta a mátranovái szaktársakat a kitűzött célok sikeres elintézésében való küzdelemre, mondá: „Nem lehet a célokat elérni összetett kezekkel, hanem azért küzdeni kell és mi a küzdelmek emberei vagyunk és küzdeni is fogunk mindaddig, amíg küzdelmeink eredményre nem vezetnek.”

A taggyűlés az előadást mindvégig kitartó helyesléssel kísérte, végül Gasparin János, a helyicsoporthunk elnöke fordult a taggyűléshez és hívta fel a munkásságot a szervezkedés fontosságára, egyúttal bejelentette azt is, hogy a mátranovái munkásság a Magyarországi Bányász- és Kohómunkások Gazdasági Szövetsége mellett küzdelmeiben a legnagyobb lelkesedéssel ki fog tartani. — Jöhetnek rágalomok, piszkolódások, őket az nem érdekli, nekik csak egy kell: a gazdasági boldogulás és ezért pedig harcolni is fognak.

Ezzel a taggyűlés a legnagyobb lelkesedéssel és a legnagyobb rendben véget ért.

Beszámoló taggyűlés Gyula-aknán.

Az elmúlt hó 7-én szövetségünk jól sikerült beszámoló gyűlést tartott Kisterenyé község közelében lévő Gyula-aknán, ahol a munkások kivétel nélkül nagy érdeklődéssel vettek részt a gyűlésen.

Szeberényi József szövetségünk bizalmifőria üdvözlő a megjelenteket és kéri a munkásokat, hogy az előadókát halgassák meg és a panaszok panaszait a gyűlés után terjesszék elő a kiküldötteknek. Ezzel átadja a szót Krauter Gyula szaktársnak a szövetség részéről kiküldött előadónak. Krauter szaktárs beszéde elején bejelenti, hogy Csóka és Batta szaktársak ezen taggyűlésre azért nem jöhettek el, mert éppen ezen a napon Pécs kerületében csoport alakítási munkálatok foglalkoznak le mindkettőjüket. Ismerteti továbbá a szervezkedés fontosságát, elmondja a szövetség céljait és rámutat az eddig felhalmozódott hibákra, amely hibák okát a munkásság szervezetlenségének tudja be, hangsúlyozza, hogy a munkásság együttes érdekei az erők tömörítésével, összetartásával és élénk szervezkedéssel érhetik el.

Felhívta a munkásság figyelmét a központosított társpengztár hiányos rendelkezéseire,

rámutatott a nyugdíjasok mai tarthatatlan helyzetére és arra kéri a munkásokat, hogy ebben a nagyfontosságú kérdésben aljanak egységes csatasorba, hogy így a szövetségnek módjában legyen ezeket a súlyos hibákat az illetékes helyen orvosolni. Mert ez a most dolgozó munkásokat is közelről érinti, hiszen mindannyian egykor ugyanerre a sorsra jutunk. Röviden rámutat azokra az alaptalan rágalomokra, amelyekkel a régi szövetség vezetői röpiratok formájában szövetségünkről terjesztenek és felsorol számtalan adatot, amelyekkel a rágalom valótlanosságát igazolja.

Végül fáradhatatlan szervezkedésre buzdítja a munkástársakat, mert csak a gazdasági szövetséget ismeri el, annak a fontos lehetőségnek, amely a munkás és a munkaadó között átvezető hidat képez a munkásság jobblétének a megteremtésére. A munkások nagy lelkesedéssel ígérnek meg a szövetség támogatását és hangos közbekiáltásokkal jelentik ki, hogy minden munkásnak kötelessége szervezkedni.

Krauter szaktárs után még Telek szaktárs beszélt a munkássághoz, aki a régi szövetség, a vezetősége által elkövetett hibákra mutatott rá, akik a szervezete minden esetben a vezérek politikai céljai elnyerésére használták fel, nem törődve a munkásság tényleges nyomorával, hanem a régen megszokott demagógiát hangoztatva a munkások jobblétét a nemzetköziség megteremtésében látták. És ugyanazok a vezérek, akik a munkásoknak a nemzetköziség megvalósítását, olyan fontosnak tüntették fel, éppen azok a vezérek nem tartották ezt be, hanem cselekedtek ennek az ellenkezőjét. Rámutatott az elmúlt időkben azokra a súlyos sztrajkokra, amelyeknek legtöbbször a munkásság vesztette el és ezeknek sikertelenségét, különösen a régi vezérnek Peyer Károlynak önzőségében látja, mert amikor bekerült a parlamentbe mint képviselő, teljesen elhanyagolta a munkások ügyeit és ahelyett, hogy a gazdasági harcot vezette volna, főlöslégesen külföldre utazgatott, hogy ott politikai tekintélyt magasra emelhesse.

A munkások állandó közbekiáltásokkal támadták Peyer Károlyt és ismételt nagy lelkesedéssel ígéretet tettek gazdasági szövetségünk támogatására. Végül Szeberényi József arra kéri a munkástársakat, hogy szíveleljék mindazokat, amiket itt hallottak és ismerjék fel a szervezkedés fontosságát. Megköszönte a jelenlévők türelmét és a gyűlést bezárta.

Bányászszors.

Súlyos szerencsétlenség történt az Első Dunagőzhajózási r.-t. pécsszabolcsi bányászüzem Szent-István aknájában f. évi május hó 25-én déltájban. — A reselő gép rudja elkapta Taksonyi János vajúrt és oly súlyosan megsebesítette, hogy sérüléseibe a Pécs bányatelepi kórházban meghalt.

Kíváncsian várjuk a vizsgálat eredményét, amely hivatva lesz megállapítani, hogy kit terhel a felelősség a súlyos balesetért. A hivatalos vizsgálatról eltekintve is megállapíthatjuk, hogy az ilyen baleseteknek elsősorban a vállalatok kapzsisága az okozója, amely a bérredukcióban nyilvánul meg.

Bár Taksonyi János nem volt szövetségünknek tagja, mégis megrendít bennünket halála hire, mert ez bányászszors és ezért emlékéket kegyelettel őrizzük.

Sürgősen meg kell reformálni a bányatárspengztárak központosításáról szóló rendeletet.

Soha olyan sok szó nem esett és elkezdett harc egy téma körül még nem forgott, mint a bányatárspengztárak körül. A harc egyik a másikat követte addig, míg a bányatárspengztárak központosításáról szóló rendelet a múlt év decemberében meg nem jelent.

A rendelet megjelenése előtt kiadott tervezetből már megállapítható volt, hogy az abban foglaltak a munkásság kárát szolgálták. Ezen észrevételeinket többször hangsúlyoztuk, beadványokban, gyűléseken fejtettük ki észrevételeinket és bizonyítottuk, hogy a központosított társpengztár nem szolgálja azt a célt, amely hivatása volna. Fájdalom, észrevételeink mind egytől-egyetl keserű valósággá váltak, mert a központosított társpengztár a nyomorban fetregő nyugdíjasokat, özvegyeket és árvákat mind a kétségbeesésbe kergette.

A nyugdíjasok kétségbeesett helyzete mindnyájunknak az ügye és mint ilyen mindnyájan egyformán érezzük, ezért eltölkéltük magunkat, hogy a bányatárspengztárak központosításáról szóló 4400. sz. népjóléti és munkaügyi rendeletnek megváltoztatásáért egy erőteljes országos akciót fogunk indítani, mert lehetetlennek tartjuk, hogy a 4—5 pengős havi özvegyi nyugdíjból lakást, fűtést, világítást szedjenek a munkaadók, amely összeg legtöbbször nem is futja a vállalatnak fizetendő összegre. Mi marad tehát az élet fentartására, ruházkodásra és egyebekre, amikor még a lakbérét és tüzelőjét sem tudja a neki kiutalt összegből kifizetni.

De ugyanilyen fájós sebeket ütött a rendelet a még dolgozó munkásságon is, nemcsak akkor, amikor egy bizonytalanságnak néz elébe, hanem még akkor is, amikor a rendelet egyik szakasza a 40 éves szolgálati időt, a 65 éves korhatárt, az eddig eltöltött szolgálati évek beszámítását oly lehetetlen formák között állapítja meg, amely gyakorlatilag teljesen keresztülvihetetlennek bizonyult. (Folytatjuk.)

SINGER
varrógép

RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Salgótarjánban,
Fő-utca 75. szám alatt
a r. kath. templommal szemben.

KESZLER ÁRPÁD

ÓRAS ÉS ÉKSZERÉSZ

SALGÓTARJÁN. Fő-utca 480.

Értesítem az i. t. vásárló közönséget, hogy üzletemben **rőfös-, rövid áru, munkásruhák, gyermekruhák, ingek, harisnyák,** olcsó árban beszerezhetők. Aki nálam 40 pengő értékben vásárol **ingyen kap egy pontos járásu zsebkártyát, 3 évi írásbeli jótállással,**

Tisztelettel **Keszler Árpád.**

Hirdessen

A Bányász-ban.